

REFORMES A LA LLEI D'ARBITRATGE

Antoni Pérez De-Gregorio i Capella
SOCI DE CUATRECASAS, GONÇALVES PEREIRA (GIRONA)

La Llei d'Arbitratge de 2003 ha estat recentment reformada i fins i tot ha canviat de nom, ara es diu Llei d'Arbitratge i de regulació de l'arbitratge institucional a l'Administració General de l'Estat. La reforma ha tingut un doble objectiu: per una banda, millorar alguns aspectes de la Llei del 2003 que la pròpia pràctica diària s'havia encarregat de posar de manifest, i d'altra banda, impulsar els mitjans alternatius de solució de conflictes, i molt especialment, l'arbitratge.

És innegable que la institució arbitral ha experimentat notables avenços des de la Llei de 2003, però, certament, en opinió de la majoria d'autors, s'esperava més d'aquesta reforma legal. En tot cas, el que sí és cert és que ha tingut molt ressò, fet que pot ajudar, i molt, no només al propi objectiu de la llei, que era impulsar encara més l'arbitratge, sinó a estendre cada cop més aquesta cultura de l'arbitratge o «cultura arbitral» que tant necessita la nostra societat.

Així, en matèria de control judicial de l'arbitratge, es suprimeix completament la competència dels jutjats mercantils, que ja estan prou carregats amb el col·lapse que els ha suposat l'augment de

procediments concursals. En matèria de competència judicial, es dona protagonisme a la Sala Civil i Penal dels tribunals superiors de justícia de les comunitats autònomes. Per exemple, l'atribució del nomenament i la remoció judicial dels àrbitres deixa de ser competència dels jutjats de primera instància i passa a ser competència de la Sala Civil i Penal dels tribunals superiors de justícia de la comunitat autònoma on tingui lloc l'arbitratge, i si encara no fos determinat, doncs el que correspongui al domicili o residència habitual de qualsevol dels demandats.

Per a l'assistència judicial a la pràctica de la prova, segueix essent competent el jutjat de primera instància del lloc de l'arbitratge o del lloc on hagi de prestar-se aquesta assistència. Aquesta competència del jutjat de primera instància no varia tampoc en matèria d'execució del laude o d'altres resolucions arbitral. Ara bé, per l'acció d'anul·lació del laude ja no és competent l'audiència provincial, sinó que ho és la Sala Civil i Penal del Tribunal Superior de Justícia, que també ho és per al reconeixement de laudes o resolucions arbitral estrangeres, menys per a la seva execució, que correspon als jutjats de primera instància. En dotar de competències als nostres tribunals superiors de justícia, es busca una major uniformitat a la vegada que s'allibera de certa càrrega les audiències provincials.

Una altra de les reformes fa referència a la declinatoria de jurisdicció. El conveni arbitral produeix dos efectes: un de positiu (obliga les parts a complir allò estipu-

lat), i un de negatiu (impedeix als tribunals de justícia conèixer allò sotmès a arbitratge). Per tant, si s'interposés una demanda judicial en relació a una qüestió que està sotmesa a arbitratge, s'ha de plantejar la declinatoria dins dels primers 10 dies per contestar quan es tracta d'un procediment ordinari, o dins dels 10 dies posteriors a la citació a la vista quan es tracta d'un procediment verbal.

La nova llei introdueix també dos nous articles (article 11 bis sobre l'arbitratge estatutari i l'article 11 ter sobre l'anul·lació per laude d'acords societaris) amb la finalitat d' aclarir els dubtes existents en relació amb l'arbitratge estatutari a les societats de capital i de reconèixer l'arbitrabilitat dels conflictes que hi succeeixen. Així, l'article 11 bis estableix que les societats de capital poden sotmetre a arbitratge els conflictes que es plantegin. Per introduir als estatuts socials una clàusula de submissió a arbitratge es requereix el vot favorable de, com a mínim, dos terços dels vots corresponents a les accions o participacions en què es divideixi el capital social. Els estatuts poden establir que la impugnació dels acords socials pels socis o administradors quedi sotmesa a la decisió d'un o diversos àrbitres, encomanant l'administració de l'arbitratge i la designació dels àrbitres a una institució arbitral. I l'article 11 assenyala que el laude que declari la nul·litat d'un acord inscribible haurà d'inscriure's al Registre Mercantil, i al Butlletí Oficial del Registre Mercantil, publicant-ne un extracte. Si l'acord impugnat ja estigués inscrit, el laude determinarà la cancel·lació de la seva ins-

cripció així com dels assentaments posteriors que resultin contradictoris.

Pel que fa a la forma i contingut del conveni arbitral, es disposa que en aquells arbitratges que no hagin de decidir-se en equitat, si ha d'haver-hi un únic àrbitre, aquest haurà de ser jurista (i si han de ser tres o més àrbitres, almenys un d'ells haurà de ser jurista), a més ser que les parts acordin una altra cosa. No podrà ser àrbitre el que abans hagi intervingut com a mediador entre les parts en el mateix conflicte, a excepció que les pròpies parts així ho demanin. I respecte a la responsabilitat dels àrbitres, la llei diu que se'ls exigirà, a ells o a les institucions arbitral en el seu nom, la contractació d'una assegurança de responsabilitat civil o garantia equivalent.

Una altra de les qüestions que es resolen amb la reforma és què passa amb el laude dictat fora de termini, en el sentit de si això podria ser motiu de l'acció d'anul·lació d'aquest. La nova llei diu que el laude dictat fora de termini no afecta l'eficàcia del conveni arbitral ni la validesa del laude, sens perjudici de la responsabilitat en què puguin incórrer els àrbitres i sempre que les parts no hagin acordat el contrari. Per últim, tot i que la reforma afecta altres aspectes com l'idioma de l'arbitratge, l'extralimitació del laude o la modificació el procediment d'anul·lació del laude, destacaré l'èmfasi de la llei en el sentit que el laude «sempre» ha de ser motivat, suprimint la possibilitat que les parts pactin el contrari, a excepció que es tracti d'un laude al qual s'arribi per acord de les parts.

El Tribunal Arbitral de Girona (TAG) és l'òrgan institucional al qual les empreses i les persones poden sotmetre els conflictes que tinguin en matèria de dret privat i que puguin sotmetre's a arbitratge.

Circuit de Golf Editorial Prensas Ibèrica

XIV Torneig de Golf Diari de Girona www.diarijegirona.cat

10 DE SETEMBRE DE 2011

TROFEUS

- ✓ 1r i 2n classificat HCP SUPERIOR
- ✓ 1r i 2n classificat HCP INFERIOR
- ✓ 1r i 2n classificat HCP FEMENÍ
- ✓ 1r classificat SCRATX

Sorteig amb més de 50 regals!